

ጅንጅን ምዑህሃድን

ምዑህሃድ

ቀረባት ምዑህሃድ

ጅንጅ

ጅንጅ ጀርመን ምጽናዕ

ምውህሃድ

ወጻእተኛታት ኣብቲ ዝጽምበርዎ ዘለዉ ሕብረተሰብ ንክወሃሃዱ ትጽቢት ይግበረሎም። ምስዚ ተታሓሒዙ ዝኸይድ፡ ሕግታት ክኸተሉ፡ቁጠባዊ ትሕዝትኦም ብገዛእ ርእሶም ክማዕብሉን ቋንቋ ጀርመን ክጽንዑን ይግደዱ።

ኣገደስቲ መሰረታዊያን ሓረግ ሕግታት

ክኡሎም ተቐመጥቲ ስዊስ፡ ሕገ መንግስቲ ከስተውዕሉ ይግባእ።ንኣብነት፡ ማዕርነት ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን ዝምከት ሕጊ ብዝግባእ ከተግብሩ። ብተወሳኺ፡ ነብሲ ወክፍ ነባሪ ብዝተኸለለ መጠን ብቁጠባ ነብሲ ክኸእል። ኣብ ልዕሊዚ ወገን፡ ነብሲ ወክፍ ነባሪ ናይቲ ዝነበረሉ ከባቢ ቋንቋ ክጽንዕ ይግደድ።ምውህሃድ ክርከብ ትጽቢት ዝግበረሉ፡ ክልቲኦም ወገናት ጻዕሪ ወይ ንጥፊት ምስዘካይዱ እዩ። ኣብዚ ኩነትዚ ከኣይ ካብ ዜጋታት ናይዚ ሃገር ግሉጽነት ብደቂ ወጻኢ ትጽቢት ክግበረሉ ዝከኣል።

ናይ ገዛእ ርእሰኻ ሓላፍነት

መንግስቲ፡ካንቶን፡ ምምሕዳር ከባቢ፡ ነብሲ ወክፍ ኣብ ከባቢኦም ዝነበር ወጻእተኛ፡ ኣብ ቁጠባዊ፡ማሕበራዊን ባህላዊን ሂወት ብስሩዕ ኣገባብ ንክእቱ ብዕቱብ ይሰርሑሉ። እቶም ነበርቲ ናይዚ ከባቢ ዝኾኑ ወጻእተኛታት ከኣ ብወገናዎ ዝዚ ናይ ገዛእ ርእሶም ሓላፍነት ወሲዶም ክጽዕትሉ ይግደዱ። ነቲ ዝወሃቦም ኣቕርቦት ከኣ ብዝግባእ ክምዝምዝዎን ክጥቀሙሉን፡ ቅርቡነት ክርእዩን፡ ኩሎም ሰብ መዚ ዝዚ ዓቢ ትጽቢት ይገብርሉ።

ተሳታፍነት ኣብ ማሕበራዊ ናብራ

ማሕበራት ኣብ ናይ ስዊስ ማሕበረሰብ ንክትውህሃድን ሰባት ክትላለን ሓደ ጽቡቕ ተኸእሎ ይህባ/የበርክታ። ብተወሳኺ ከኣ፡ ኣብቲ ምምሕዳር ከባቢ ዝግበር ፊስታን ዋዕላታትን ዝዚ ምስ ሰባት ርክብ ንክትገብር ጽቡቕ መንገዲ ይኸፍታ። ብካልእ ወገን ግን ሓደ ሓደ ነበርቲ ስዊሳዊያን ምስ ናይ ደገ/ወጻኢ ባህልን ልምድን ሌላ ስለዘይብሎም ኣብዚ መዳይ ኣሸጋሪ ክኸውን ይኸእል። ኣብዚ ኩነት ሓደሓደ ግዜ ምቕሉል ምዃንን ዘይምሕላልን የድሊ።

መረዳእታ ወይ ሓጋዚ ሓበሬታ

ኣብ ካንቶን Basel-Landschaft ሓደስቲ ዝተኣታተዉ ዝተፈላለዩ ናይ መወከሲ ማእከላት ንኣበሬታን ደገፍን ንወጻእተኛታት ቅሩባት ኮይናም ኣለዉ። ሓደ ካብኣቶም እቲ ዝበለጸ መወከሲ ማእከል ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ እዩ። ካልእ ወገን ብተወሳኺ ፍሉያት ናይ ስደተኛታት መወከሲ ማእከላት ኣለዉ። Ausländerdienst Baselland ብዛዕባ ናብራ ኣብ ስዊስ፡ ዝተፈላለዩ ሕቶታት ብብዛዕባኦም ይምልሱ። እቲ Anlaufstelle Baselland ብዛዕባ ሕቶታት ዑቅባን መሰል ወጻእተኛታትን ይሕብር። ቋንቋ ጀርመን ክሃረቡ ዘይክእሉ ተርጓሚዎ ኣምጺኦም ተርጓምቲ ከም ዝረኽቡ ይግበር። ንዝተፈላለዩ ናይ ቋንቋ ጉጅለታት ብብዝርድኦም ሓበሬታ ይረኽቡ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-baselland.ch/ti/language-and-integration/integration

ቀረባት ምዑህሃድ

ምዑህሃድ ብቕዳምነት አብ ቤት ትምህርቲ፣ አብ ስልጠና ከምኡውን አብ ስራሕ ኢዩ ዝግበር። እቶም ነዚ ኸባቢታት እዚ (ገና) ዘይረኽቡ ሰባት እተፈላለዩ ናይ ምዑህሃድ ቀረባት ኣለዎም።

ፍሉያት ቀረባት

ወጻእተኛታት አብ ስዊስ፡ ምስ ደቂ ስዊስን ሕብረተሰብ ስዊስን ንክነብሩን ርክብ ንክገብሩን ዝሕግዎም ማእለያ ዘይብሎም ፍሉያት ቀረባት ኣለዉ። ገለ ካብእቶም፡ ቀጻሊ ዝርርብ፡ አብ ትርፌ ግዜ ዝወሃቡ ቀረባት፡ ኣስተምህሮን ስልጠናን እዮም። እቲ Ausländerdienst Baselland (ald) ወይ እቲ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ብዛዕባ እዞም ቀረባት ሓበሬታ ይዝርግሑ። ብዙሓት ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢታት፡ ሓደስቲ ነበርቲ ንምቕባል ውራይ ይገብሩ። እዚ ከእ ሓደ ጽቡቕ ኣጋጣሚ ፈላሚ ጦብላሕታ ንምግባር ይሕግዝ።

ማሕበራት

ብዙሓት ተቕመጥቲ/ነበርቲ ካንቶን Basel-Landschaft፡ ኣባላት ናይ ዝተፈላለዩ ማሕበራት (Verein) እዮም። ንዝተፈላለዩ ድልየታት ዝግለጹ ማሕበራት ኣለዉ። ኣብ ንኣሽቲ ምምሕዳር ከባቢታት ከይተረፈ፡ ናይ ስፖርት፡ ናይ ባህሊን ካልእን ማሕበራት ኣለዎ። እዚ እተን ሓደ ጭቡጥ ኣመት ምስ ካልኣት ሰባት ንምርኻብ የሰጉማ። መብዛሕተኣን ማሕበራት ንኩሎም ሰባት ክፉታት እየን። ነዘን ማሕበራት ዝምልከት ሓበሬታ ኣብ ኢንተርነት ኣድራሻ ናይዘን ማሕበራት ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ይርከብ።

ውድባት ስደት

ከከም ቋንቋ፡ መበቐል ዓዲን ሃይማኖትን ስደተኛታት ባዕሎም ዝመርጹውን ዝተፈላለዩ ማሕበራት ኣለዎ። መብዛሕትኡ ግዜ እዘን ማሕበራት ንስደተኛታት ብዛዕባ ምዑህሃድን ናብራን ዝምልከት ምኽሪ ይህባ። ንኣባላተን ከኣ ኣብ ስዊስ ብፍላይ ከኣ ኣብ ካንቶን Basel-Landschaft ሓደስቲ ምስዝገኙ ዝተፈላለዩ ሓገዛት ይገብራ።

ኣቕርቦት ንመንእሰያት

ኣብ ካንቶን Basel-Landschaft፡ ንመንእሰያት ብዙሓት ፍሉያት ምስ ክውንነቶም ዝኸዱ ቀረባት፡ ነጻ ግዜ እም ዘሕልፍሉን፡ ነባሪ ሌላ ዝምስርትሉን ኣለዉ። ኣብ ብዙሓት ምምሕዳር ከባቢታት መራኸቢ ማእከላትን ነጻ ግዜ ተሕልፈሎም ቀረባትን ኣለዉ። ኣብዚ መንእሰያት ሓሳባቶምን ፈጠራዊነቶምን ንክርእዩ፡ ፕሮጀክትታት ንክገብሩ ይተባብዑ (Jugendarbeit)። እዞም ቀረባት ከም ሕጊብነጻ ይወሃቡ። ማእከብ መንእሰያት፡ ብሓባር ብማዕረ ንጥፈታት ንምክያድ፡ ኣብ ተፈጥሮ ስፖርታዊ ንጥፈታት ንምክያድ ይሕግዝ። ነዞም ቀረባት ዝህቡን ሓላፍነት ዝስከሙን፡ ማሕበራት፡ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢን ቤተክርስቲያናት እዮም። እዞም ቀረባት ንኩሎም መንእሰያት ክፉታት እዮም። ምብርሂ ካብ ቤት ጽሕፈት እትነብርሉ ምምሕዳር ከባቢ ይርከብ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ኢንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-baselland.ch/ti/language-and-integration/integration-programmes

ጃንጃ

ናብ Basel-Landschaft ገፃዝካ ዲኻ ገና ጀርመንኛ ኣይትዛረብን ዲኻ? ድሕሪኡ ብዝተኻእለ መጠን ቀልጢፍካ ጀርመንኛ ክትመሃር ኣለካ። እቲ ቋንቋ እንተ ተዛሪብካ ነታ ሃገርን ህዝባን ብዝበለጸ ክትፋለጥ ኢኻ። ስራሕ ክትረክብ ድማ ይቐልላካ።

ላዕለዎይ ጀርመን / ስዊስ ጀርመን

ስዊስርላንድ ኣርባዕተ ሃገራዊ ቋንቋታት ኣለዎ፡ ጀርመን፡ ፈረንሳይ፡ ባልያንኛን ሮማንሽን። ጀርመንኛ ኣብ ካንቶን Basel-Landschaft ወግዓዊ ቋንቋ እዩ። ላዕለዎይ ጀርመንን ስዊስ ጀርመንን ኣሎ።

- ስታንዳርድ ጀርመን (Standarddeutsch) ኣብ ጀርመን ቋንቋ እትዛረብ ስዊስርላንድ ዝርከቡ ሰባት ስታንዳርድ ጀርመን ይጽሕፉ። ከምኡ'ውን ኣብ ቤት ትምህርትን ሓድሓደ ግዜ ድማ ኣብ ሬድዮን ተለቪዥንን ስታንዳርድ ጀርመን ይዛረቡ።
- ስዊስ ጀርመን (Schweizerdeutsch) ስዊስ ጀርመን ላህጃ ቋንቋ ጀርመን እዩ። ሰባት ኣብ መዓልታዊ ህይወት መብዛሕትኡ ግዜ ስዊስ ጀርመን ይዛረቡ። ምናልባት ድሮ ጀርመንኛ ጽቡቕ ጌርካ ትዛረብ እንተኾንካ፡ ስዊስ ጀርመን ክትርድኣካ ኣጸጋግ ይኸውን። ሓደ ነገር ኣይርድኣካን? ድሕሪኡ ሰባት ስታንዳርድ ጀርመንኛ ክዛረቡልካ ክትሓትት ናጻ ትኸውን። ባዕልኻ ስዊስ ጀርመን ክትዛረብ ኣየድልየካን እዩ። ድሕሪ ዝተወሰነ ግዜ ግን ክትርድኦ ኣገዳሲ እዩ።

ጃንጃ ጀርመንን ቆልዑትን

ውላድካ ካብ ጀርመን ወጻኢ ካልእ ቋንቋ ይዛረብ ድዩ? ድሕሪኡ ብዝተኻእለ መጠን ቀልጢፉ ጀርመንኛ ዝዛረቡ ህጻናት ክላለ ኣለዎ። እዚ ውላድካ ዝቐልጠፈ መንገዲ ንኸመሃር እዩ። ንኣብነት ናብ ሓደ ናይ ጸደጋ ጉጅለ ክኸይድ ይኸእል። ንወለድን ንህጻናትን ዝኸውን ፍሉይ ቅድመ-ምድላዎት እውን ኣሎ። ንስኻ እውን ንውላድካ ኣብ ምዕባለ ቋንቋ ክትድግፎ ትኸእል ኢኻ። ምስ ውላድካ ብዙሕ ተዘራረብ፣ ንውላድካ ስምዓዮን ዛንታታት ንገሩን። ቡቲ ዝያዳ እትፈልጦን ምዝራብ እትፈትዎን ቋንቋ ተዛረብ።

ምትርጓም / ኣገልግሎታት ምስትርጓም

በቃ ናብ Basel ገፃዝካ ገና ጀርመንኛ ጽቡቕ ጌርካ ኣይትዛረብን ዲኻ? ሽዑ ሓደ ሓደ ግዜ ዝትርጉመልካ ሰብ የድልየካ። ምናልባት ንኣዝማድ ወይ ንእትፈልጦም ሰባት ክትሓትት ትኸእል ኢኻ። ገለ ዕላላት ግን ከቢድ ወይ ኣዝዩ ውልቃዊ እዩ። ንኣብነት ኣብ ሆስፒታል ወይ ኣብ ሓደ በዓል መዚ ቆጸራ። ሽዑ ኣብ መንጎ ባህልታት ዝነብር ተርጓሚ ክትመርጽ ትኸእል ኢኻ። እዚኦም ብፍሉይ ካብ ዝተፈላለዩ ባህሊ ንዝመጹ ሰባት ዝውዕሉ ሰብ ሞያ እዮም። እቶም ክኢላታት ባህልኻ ፈሊጦም ኩሉ ምእንቲ ክትርዳእ ክትርጉሙ ይኸእሉ። ካብ ቤት ጽሕፈት ደብዳቤታት ይመጸካ እሞ ኣይርድኣካን? ወይስ ቅጥዒ ምምላእ ወይ ደብዳቤ ምጽሓፍ የድልየካ ድዩ? ኣብዚ ሓገዝ ውስጹ፤

- ald ኣገልግሎት ምስትርጓም
- Schreibstube Liestal SRK

Sprachniveaus im Ausländer- und Bürgerrecht

ምናልባት መንበሪ ፍቻድ (B) ወይ ናይ ሰፈራ ፍቻድ (C) ከተመልክት ትደሊ ትኸውን። ወይ ድማ ተፈጥሮአዊ ክትከውን ትደሊ። ጀርመንኛ ቀዳማይ ቋንቋኻ ኣይኮነን? ሽዑ ጀርመንኛ ጽቡቕ ጌርካ ከም እትሃረብ መርትዖ የድልየካ።

ኣብዚ ብዛዕባ እቲ ንመመልከቲ እንታይ ከም ዘድልየኩም ኣበሬታ ክትረኽቡ ኢኹም፤

- ቤት ጽሕፈት ስደተኛታትን ዜጋታትን (Amt für Migration und Bürgerrecht)

ዝያዳ ኣበሬታ (ሊንክ ኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-baselland.ch/ti/language-and-integration/language

ቋንቋ ጀርመን ምጽናዕ

ቋንቋ ጀርመን ብትኸኸል ንምጽናዕ ናብ ስልጠና ናይ ቋንቋ ጀርመን ምስታፍ የድሊ። ንስልጠና ዝምልከት ምስ ዝተፈላለዩ ኩነታት ናይ ናብራ ዝኸይድ ቀረባት ስልጠና ቋንቋ ጀርመን ኣብ ዞባ Basel ተዳልዩ ኣሎ።

ቀረባት ስልጠና ቋንቋ ጀርመን

ንዝተፈላለዩ ወገናት ዝግለጹ ስልጠና ቋንቋ ጀርመን ኣብ ዞባ Basel ካብ ብዙሓት ኣቕረብቲ ተዳልዩ ይርከብ። ገለ ኣቕረብቲ ናይ ንግዲ ትካላት ክኾኑ ከለዉ ካልኣት ከኣ ንብዙሕ ጉዳያት ዝግለጹ ናይ መንግስቲ ትካላት እዮም። ናይ ላቲን ፊደላት ዘይፈልጡ ወይ ዝብርትዓም ሰባት ናይ ላቲን ፊደላት (Alphabetisierungskurs) ክምሃሩ ይከኣል። ቅድሚ ናይ ቋንቋ ጀርመን ስልጠና ምውሳድ፡ ሰባት ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ዓይነት ስልጠናታትን ዋጋኡን ብንጹር ክፈልጡ ይግባእ። ንኣዲታት ምስ ሕጻናት ደቀን ዝመሃብ ፍሉይ ስልጠናውን ኣብ ብዙሕት ምምሕዳር ከባቢታት ኣለዉ። ንወለዲ ምስ ደቆም ፍሉይት ስልጠናታት ምስ ምእላይ ቆልዑት ኣለው። እቲ Ausländerdienst Baselland (ald) ወይ ምምሕዳር ከተማ ብዛዕባ እዞም ቀረባት ኣበሬታ ይዘርግሑ።

ደረጃ ምልከት ቋንቋ

ሓደ ሰብ ጀርመንኛ ክሳብ ክንደይ ጽቡቕ ጌሩ ከም ዝሃረብ "ሓፈሻዊ ናይ ኤውሮጳ ረፈረንስ" ተጠቒምካ ክዕቀን ይከኣል። ናይዚ ኣሕጽሮተ ቃል GER እዩ። CEFR ንቋንቋ ዝምልከት ደረጃ ኮይኑ 6 ደረጃታት ኣለዎ፡ A1, A2, B1, B2, C1 and C2። ደረጃ A1 ወይ A2 እንተሃልዩካ መሰረታዊ ኣፍልጦ ቋንቋ ጀርመን ኣለካ። ኣብ ደረጃ C1 ወይ C2 እንተበጺሕካ ጌርካ ምዕቡል ኢኻ።

- ኣብ ስዊዘርላንድ ኣፍልጦ ዘለዎ ሞያዊ ስልጠና ክትገብሩ ትደልዩ ዶ? ድሕሪኡ ደረጃ B1 ወይ B2 የድልየካ።
- ኣብ ዩኒቨርሲቲ ክትመሃር እንተደሊኻ ደረጃ C1 ወይ C2 የድልየካ።

ምወላ / መምሃሪ ባጀት

ንስልጠና ቋንቋ ጀርመን ዝግበር ክፍሊት ከም ሕጊ ነብሲ ወክፍ ሰብ ነቲ ስልጠና ዝወስድ ባዕሉ ክኸፍሎ ይግባእ። እቲ ዋጋ ርትዓዊን ምስቲ ዝመሃብ ስልጠና ዝዛመድን ዘዋጽእን እዩ። ገለ ገለ ስልጠናታት ግን ብካንቶን Basel-Landschaft ወይ ብቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ይምወሉም በዚ ከኣ ሕሱራት ይኾኑ።

ዝያዳ ኣበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-baselland.ch/ti/language-and-integration/learning-german